

Rapport till Plenum 20251128 - 20260422

Språknämndens ledamöter

Sara-Helen Persson, ordf
Stina Larsson, vice ordf
Märge Uttjek
Ella Karin Nårsa
Naadja Edlund Östergren

Petter Israelsson
Karin Vannar
Jonathan Sagelind Olsson
Ulla-Karin Sarri
Göran Lundgren

Språknämndens sammanträden

Datum	Plats	Kommentar
2026-02-14, 15	Jåhkåmåhkke	

Inledningsvis har nämnden behandlat verksamhetsplan, deltagit på seminarium, möten och ortnamnsinvigning.

Övriga möten

Datum	Plats	Kommentar
2026-02-28	Ubmeje	Ortnamns invigning
2026-04-14	Árviesjávrrie	Nätverksträff förskola
2026-04-16	Vualtjare	Nätverksträff

Koppling till Mija Sidut: Det samiska språken är levande och välmående språk som används, värdesätts och skyddas i samhället.

Delmål, Samiska språklag

- Under perioden har nämnden arbetat strategiskt med planering av ett riksdagsseminarium samt deltagit i nätverksträffar och genomfört dialoger med olika relevanta aktörer. Arbetet har syftat till att bygga kunskap, samla erfarenheter och skapa förståelse för behovet av en särskild samisk språklag.
- Vid nämndmötet och planeringen kring ett riksdagsseminariet lyfte vi att minoritetslagen i sig inte är tillräcklig för att garantera det samiska folkets rätt till sina språk. Nämnden betonade behovet av att utforma en samisk språklag som tydligt fastslår samernas språkliga rättigheter och stärker skyddet för de samiska språken.
- Under nätverksträffarna har deltagare från olika verksamheter vittnat om de brister som finns i dagens tillämpning av minoritetslagen. Flera har uttryckt att en samisk språklag, med tydliga formuleringar och stärkta rättigheter, skulle bidra till att minoritetslagen efterlevs i praktiken. En särskild språklag bedöms även kunna ge bättre förutsättningar för uppföljning, tillsyn och ansvarstagande, vilket är avgörande för att säkerställa samiskan som ett levande språk i alla delar av samhället.

Arbetet svarar mot målet om att på sikt inrätta en samisk språklag.

Delmål, Ökat synliggörande av samiska språk

- Deltagit i riksdagens seminarium ”Minoritetspolitik 25 år”, där nämnden särskilt lyfte vikten av rätten till det samiska språket. Vi betonade att Sverige behöver ta ett tydligare ansvar för att säkerställa att samiskan synliggörs i praktiken och inte enbart i lagstiftning. Särskilt framhölls barns och äldres rätt att få tillgång till förskola, äldreomsorg och annan offentlig verksamhet som är helt på samiska eller till väsentlig del på samiska, i enlighet med gällande rättigheter och åtaganden. Synliggörande av språket är avgörande både för språkets fortlevnad och för individens möjlighet att leva sitt liv på sitt eget språk.
- Deltagit i namncermonin av det samiska ortnamnet Ubmeje den 28 februari 2026. I samband med invigningen lyfte vi vikten av att de samiska språken synliggörs i det offentliga rummet, bland annat genom användning av samiska ortnamn i Sápmi. Offentlig synlighet av språket, exempelvis i skyltning, kartor och samhällsinformation, är en viktig del av språkrevitalisering och bidrar till ökad medvetenhet, erkännande och status för de samiska språken i samhället i stort.

Delmål, Strukturer för samiskt språkarbete (fler språkdomäner, arenor m.m)

- Deltagit i riksdagens seminarium ”Minoritetspolitik 25 år”, där vi lyfte att det i DO:s rapport tydligt framgår att minoritetslagen behöver stärkas. Vi betonade även behovet av att Sverige utformar en sammanhållen urfolkspolitik som faktiskt säkerställer samernas rättigheter i enlighet med internationell rätt.
- Medverkat i ett digitalt möte med anledning av uppföljningsrapporten Minoritetspolitikens utveckling 2025, där nämnden lämnade synpunkter på vad som krävs för att åstadkomma verklig förändring för samiskan. Vi lyfte särskilt vikten av att alla samiska språk inkluderas, behovet av starka språkmodeller samt att det måste få konsekvenser när kommuner inte följer lagen. I dagsläget saknas utkrävbbara rättigheter, tydlig tillsyn och en samlad politik som motsvarar Sveriges åtaganden.
- Deltagit i namncermonin av det samiska ortnamnet Ubmeje den 28 februari 2026, där vi betonade hur viktigt det är att samiskan synliggörs och att samiska ortnamn används i hela Sápmi.
- Medverkat i språkcentrums nätverksträffar för förskolor den 14 och 16 april 2026. Även här blev det tydligt att många kommuner har svårt att få verksamheten att fungera, främst på grund av bristande utkrävbbara rättigheter, tydlig tillsyn och en politik som lever upp till Sveriges åtaganden. Vi lyfte också behovet av en fungerande utbildningskedja i Sverige – från förskola till universitetsnivå – för att långsiktigt stärka den samiska språkutvecklingen

Sara-Helen Persson

Språknämndens ordförande